DET KONGELIGE FORBRUKER- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENT

STATENS PERSONALDIREKTORAT

PERSONALDIREKTORATETS MELDING NR. 24/86 Dato 25.9.1986

Til Statsforvaltningen og Riksrevisjonen.

Gjelder Statens personalhåndbok pkt. 251.01

LØNNSREGULERING FOR DE OFFENTLIGE TJENESTEMENN M.FL. - NÆRMERE OM GJENNOMFØRINGEN AV ARBEIDSTIDSNEDSETTELSEN FRA 1. JANUAR 1987

I Personaldirektoratets melding nr. 18/86 punkt VI, D om arbeidstiden, er det bl.a. tatt inn bestemmelser om nedsettelse av arbeidstiden fra 1. januar 1987. Arbeidstidsnedsettelsen skal gjennomføres i samsvar med de prinsipper som ligger til grunn for de arbeidstidsreduksjoner som er avtalt i privat sektor.

I privat sektor er det avtalt at fra 1. januar 1987 gjennomføres følgende arbeidstidsnedsettelse:

"1. Til 37 1/2 timer pr. uke
Dagtidsarbeid

2. Til 36 1/2 timer pr. uke
Vanlig 2-skiftarbeid som hverken går lørdag aften eller i helligdagsdøgnet.

3. Til 35 1/2 timer pr. uke
   a. Arbeid som drives "hovedsaklig" om natten.
   b. Døgnkontinuerlig skiftarbeid og "sammenlignbart" turnusarbeid.
   c. 2-skiftarbeid og "sammenlignbart" turnusarbeid som "regelmessig" drives på søn- og/eller helligdager.
   d. arbeidstidsordninger som medfører at den enkelte må arbeide minst hver tredje søn- og/eller bevegelige helligdag.

4. Til 33.6 timer pr. uke
   a. Helkontinuerlig skiftarbeid og "sammenlignbart" turnusarbeid.
   b. Arbeid under dagen i gruver.
   c. Arbeid med tunneldrift og utsprengning av bergrom under dagen.

5. For dem som har forlenget arbeidstid pga. beredskapstjeneste eller passiv tjeneste i.h.t. Arbeidsmiljølovens § 46 nr. 5 og 6, skal forlengelse skje på basis av overenskomstens timetall."

Vi viser videre til melding nr. 18/86 pkt. VI, D, nr. 2 - 9, som lyder slik:

"2. På områder der arbeidstidsforkortelsen skaper særlige problemer, forutsettes det at arbeidstakerne som en

e.s.trykk Oslo

overgangsordning skal ha inntil samme uketimetall som pr. 31. desember 1986 når personalmessige forhold gjør det nødvendig.

3. For perioden fram til 30. april 1988 betales ordinær timelønn tillagt 50% for arbeidstiden mellom 37,5 og 40 t, tilsvarende for skift og turnus.

4. For timelønte arbeidstakere som får nedsatt arbeidstiden

fra 40 t. til 37,5 t. økes timelønnen med 6,67%
fra 39 t. til 36,5 t. økes timelønnen med 6,85%
fra 38 t. til 35,5 t. økes timelønnen med 7,05%
fra 36 t. til 33,6 t. økes timelønnen med 7,15%.

5. Divisoren 1900 i fellesbestemmelsenes § 1 reduseres til 1850.

6. Det foretas nødvendige tilpasninger av arbeidstidsnedsettelsen for deltidstilsatte. (De prinsipper som gjelder for beregning av lønn for tjenestemenn i deltidsstilling, jfr. Statens personalhåndbok pkt. 231.83, gjelder fortsatt).

7. Akkordtariffer m.v. reguleres i samsvar med den reduserte arbeidstid.

8. Andre lønnssatser som er uttrykt i kroner og ører pr. time forhøyes på tilsvarende måte som bestemt i punkt 4, når det er på det rene at arbeidstakernes månedlige fortjeneste ellers ville synke ved nedsettelsen av arbeidstiden hvis satsene ikke ble regulert. Eksempelvis timepenger i NSB.

9. Godtgjørelse, f.eks. etter B-regulativet for tidligere økt arbeidstid opp til 40 t. pr. uke vurderes i forbindelse med forhandlingene i de enkelte virksomheter."

Forbruker- og administrasjonsdepartementet vil presisere at det er et grunnleggende utgangspunkt for arbeidstidsnedsettelsen at produksjonen skal holdes oppe. Dette forutsetter at partene i den enkelte virksomhet bestreber seg på å øke produktiviteten og gjøre arbeidstiden så effektiv som mulig.

Partene er også enige om at arbeidstidsreduksjonen, i den utstrekning det er mulig, skal søkes gjennomført uten økt bemanning. For å oppnå dette, forutsetter partene at det på det enkelte arbeidssted blir foretatt en gjennomgang av arbeidsrutiner m.v. med sikte på en effektiv og rasjonell utnyttelse av arbeidstiden.

For turnuspersonalet (skiftpersonalet) skjer tilpasningen i den enkelte virksomhet ved nødvendig omlegging av tjenestelister og eventuell omdisponering av personalet, slik at arbeidstidsforkortningen også for disse kan oppnås uten bruk av flere tilsatte.

Lengden på ulike skift vurderes med sikte på å gjøre det

enklere å sette inn arbeidskraft når arbeidspresset er størst.

Kompensasjon for forskyvning av opprinnelig oppsatt arbeidstid for skift- og turnuspersonale vurderes med sikte på forenkling og kostnadsreduksjon.

Den praktiske gjennomføringen av arbeidstidsnedsettelsen skal skje i forhandlinger om arbeidstidsreglement i de enkelte virksomheter.

Det må derfor tas kontakt med tjenestemennenes organisasjoner, om revisjon av arbeidstidsreglementene fra 1. januar 1987 der dette er nødvendig.

Som det fremgår av merknaden i melding nr. 18/86 til litra a, nr. 1, vil Forbruker- og administrasjonsdepartementet fremholde at i etater hvor det arbeides etter turnusordninger skal arbeidsordningene gjennomgås med sikte på at arbeidstakerne i størst mulig utstrekning skal gis vanlig spisepause etter arbeidsmiljølovens § 51, nr. 1, første og annet ledd, slik at det ikke blir nødvendig å benytte unntaksbestemmelsen i tredje ledd om medregning av spisepausen i arbeidstiden. Det samme gjelder hvor det ikke arbeides etter turnusordninger.

Vanligvis skal spisepausen ikke medregnes i arbeidstiden. Men iflg. arbeidsmiljølovens § 46 nr. 1 skal hvilepausen regnes som arbeidstid dersom arbeidstakeren ikke fritt kan forlate arbeidsstedet i pausen. Videre er det i samme lovs § 51, nr. 1 fastsatt at når virksomhetens art gjør det nødvendig, kan arbeidsgiveren la arbeidstakerne innta sine måltider i pauser under arbeidets gang og slik at arbeidstakerne, om nødvendig, hele tiden må oppholde seg på arbeidsstedet. I slike tilfelle og i tilfeller hvor det ikke finnes tilfredsstillende spiserom eller hvilerom, skal pausen ansees som en del av arbeidstiden.

For store grupper arbeidstakere i staten er spisepausen, selv om arbeidsmiljølovens krav til spisepause er oppfylt, medregnet i arbeidstiden etter særavtale, reglement m.v.. Dersom dette er arbeidstakere som fritt kan forlate arbeidsstedet i pausene, og det finnes tilfredsstillende spiserom eller hvilerom, er arbeidstiden allerede å anse som nedsatt fra henholdsvis 40 timer til 37,5 timer eller fra 38 timer til 35,5 timer pr. uke. For disse arbeidstakere skal det derfor ikke gjennomføres noen ytterligere nedsettelse av arbeidstiden fra 1. januar 1987. Det er således i slike tilfeller egentlig ikke nødvendig å endre arbeidstidsavtalen da den netto-arbeidstid som følger av avtalen fortsatt skal gjelde. Hvis imidlertid partene ønsker å endre "40 timer" til "37,5 timer" må også eventuell bestemmelse i avtalen om medregning av spisepausen i arbeidstiden endres, slik at den bare gjelder for de arbeidstakere som har krav på dette etter arbeidsmiljøloven.
Når det gjelder tidberegning for skift- og turnustjeneste, vises til fellesbestemmelsenes § 15, nr. 1B.

Etter fullmakt

Edvin Saastad

Ola Haugen